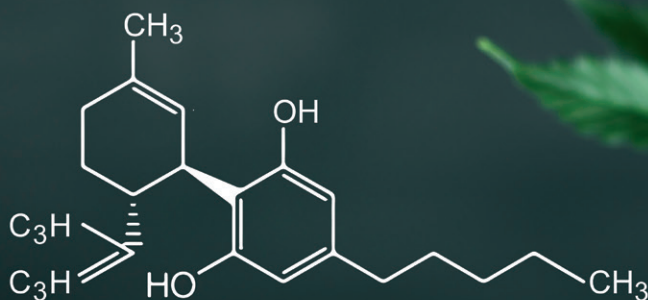

Kend din CBD

Af Helle Forum

Kært barn har mange navne. Cannabisplanten fandt først vej ind i hudplejen under den danske og mindre kontroversielle benævnelse hamp, anerkendt for dens rige indhold af omega-fedtsyrer. Men ikke mindst i USA er plantens indholdsstof CBD nu det helt store. Vi kigger nærmere på, hvad det så er for noget, hvad det kan - og hvordan det forholder sig med lovgivningen på området.

Vi ta'r den lige fra begyndelsen, for vi er sikkert nogle stykker, der lige trænger til at få begreberne på plads:

Selve betegnelsen cannabis stammer fra plantens latinske navn, og spørger du Wikipedia, får du at vide, at "cannabis bruges som en betegnelse for rusmidler og medicin, fremstillet af hamplanten (Cannabis sativa eller Cannabis indica)".

Hamp

Hamplanten, Cannabis sativa, er en ældgammel nytteplante, der kan spores noget i retning af 8.000 år tilbage. På listen over anvendelsesområder er ud over som rus-/lægemiddel også som fødevare og (plantefibre) som materiale til tekstiler/tøjfremstilling og til reb/tovværk.

Hamp er det danske navn for Cannabis sativa, mens betegnelsen cannabis altså refererer til plantens brug som rusmiddel - hvilket placerer den i, hvad der i denne forbindelse kan kaldes en gråzone.

Plantens euforiserende evne skyldes primært stoffet THC (tetrahydrocannabinol), men i kosmetisk sammenhæng er det et andet stof, cannabidiol eller CBD, som ikke er psyko-aktivt (altså ikke et rusmiddel), der er aktuelt. Både THC og CBD er såkaldte cannabinoider.

CBD kendes som et stof, der har en række sundhedsmæssige fordele (her er vi altså på det medicinske område), der spænder fra lindring af smerter, ubehag, angst og stress til at give en bedre søvn og bedre appetit.

Men også huden menes specifikt at kunne drage fordel af stoffet. Her er det en antiinflammatorisk effekt, der fokuseres på, herunder en evne til at modvirke eksem, ligesom en effekt mod akne også nævnes - hvilket jo for begge tilfældes vedkommende formodentlig stammer tilbage til den angivne antiinflammatoriske effekt. Dog så jeg på nettet et ekspert-citat (her oversat fra engelsk): "Det er en slags ny slangeolie forstået på den måde, at der er en masse claims, men ikke så meget dokumentation bag".

Hvis vi så kigger tilbage til den artikel om hampolie og dens virkning på huden, vi bragte her i Kosmetik nr. 3/2017, er det i stort omfang nøjagtigt de samme knapper, der trykkes på: antiinflammatorisk, god mod eksem, irritation og kløe.

Miljøstyrelsen har for nylig udbygget sin hjemmeside med en særlig side om anprisninger og markedsføring, det kan være en god idé at konsultere - se: <https://mst.dk/kemi/kemikalier/fokus-paa-saerlige-produkter/kosmetik/ansvarlig-person/anprisninger-og-markedsfoering>

Hampens andre sider

For nu lige at runde definitionerne af er hash cannabisblade i fermenteret og presset form, mens marihuana eller skunk er plantens løse topskud eller blade. Begge disse hører, som nok vides, hjemme i det euforiserende univers.

Nu er vi kun ved at se de allerførste CBD-produkter på det danske marked, men når det er stort i USA, er det jo kun et spørgsmål om tid. Min fornemmelse er, at det kan være en god idé at øje INCI-listen igennem og tjekke, om den mon ikke også omfatter hampolie. For så kan det jo være svært at afgøre, hvad der egentlig gør hvad, når egenskaberne er så ens - man skal nok ikke overse, at CBD kan være et godt navn rent markedsføringsmæssigt. I hvert ser det ud til, at der mangler dokumentation for det nærmere samarbejde mellem huden og kosmetisk lovlig CBD.

Lovligt eller ej?

Herhjemme er alle cannabis-planter eller dele heraf ulovlige - undtaget plantens frø og stængler. Det betyder også, at planten principielt er forbudt at dyrke, men der kan gives undtagelser til industriel dyrkning af bestemte sorter (skal være på EU's liste over godkendte hampsorter).

Som rådgivning til producenter, detailhandel og forbrugere har Miljøstyrelsen i januar i år trukket linjerne op, så det skulle være nemmere at overskue. Her slås det fast, at kosmetiske produkter efter Kosmetikforordningen (art. 14, stk. 1, litra a) ikke må indeholde forbudte stoffer, der er nævnt i forordningens bilag II, hvilket omfatter "cannabis og cannabis harpiks og ekstrakter og tinkturer af cannabis".

Konventionens artikel 1 definerer på dansk cannabis som: "de blomstrende eller frugtbærende toppe af hamplanden (bortset fra frø og blade, der ikke ledsages af toppen), hvorfra harpiksen ikke er udvundet, uanset deres benævnelse". Cannabisplanten defineres som "enhver plante af slægten cannabis", og cannabis harpiks som "den harpiks (resin), i rå eller oprenset stand, der er udvundet af cannabis".

Hvis den form af cannabis, der anvendes, IKKE er omfattet af ovennævnte, er den altså tilladt i kosmetik. Det er således afgørende, hvilke dele af planten, der bruges, om de er behandlet - og hvordan. Det betyder også, at syntetisk CBD lovligt kan anvendes.

Værd at notere: Jette Rud Larsen Heltved fra Miljøstyrelsen understreger, at det er den ansvarlige person, der skal løfte bevisbyrden for, at den anvendte ingrediens ikke er omfattet af definitionen i Konventionens bilag 1.

Forskel fra lægemidler

Kosmetikbranchen er jo i forvejen opmærksom på afgrænsningerne over mod lægemidler, men i og med at cannabis/CBD måske kan betegnes som "et særligt grænsestof", er det så meget desto vigtigere her. Det gælder altså om at være opmærksom på ikke i sin kommunikation at udtrykke sig forveksleligt med lægemidler, som ifølge lægemiddelloven er produkter, "der præsenteres til forebyggelse eller behandling af sygdomme" eller "kan gives til mennesker eller dyr for at genoprette, ændre eller på anden måde påvirke kroppens funktioner, enten gennem farmakologisk, metabolisk eller immunologisk virkning, eller skal anvendes til at stille en diagnose".

Sagt blot for god ordens skyld. ■

Det endocannabinoid system

Kroppens endocannabinoid system (ECS) blev opdaget tilbage i 1980'erne, alle pattedyr har det, og dets opgave menes op gennem evolutionen at have været - og stadig være - at hjælpe os med at tilpasse os ændringer i vores miljø.

ECS repræsenterer en gruppe af neuromodulatoriske lipider og deres receptorer i hjernen (cannabinoider som fx CBD, og cannabinoid-receptorerne CB1 og CB2), der er involveret i en række fysiologiske processer samt neuronbeskyttelse.

Det vil sige, at systemet er inde over grundlæggende biologiske processer, og dets signalmolekyler (cannabinoiderne) skulle være nogle af de mest udbredte og alsidige, vi kender. Det arbejder på at bevare en sund fysiologisk balance og stabilitet i kroppen (homøostase) og kan kommunikere med alle kroppens celler.

Der findes to typer naturlige cannabinoider: endocannabinoider, som vi selv producerer, og fytocannabinoider, som altså findes i cannabisplanten.

Hvad receptorerne angår, findes CB1 især i centralnervesystemet, CB2 primært i immunforsvarets celler - og det menes, at CB2-receptorernes vigtigste funktion er at regulere betændelse i kroppen.

CBD kan påvirke dette system ved at binde sig til disse receptorer og skulle have en forkærlighed for CB2.

Kilder: Wikipedia, nordicoil.dk, edoa.dk